

עבודה בהלכה

פרק ט"ו – ברכות הראיה

לפעמים אנו נפגשים עם מראות מיוחדים, מרגשים ומפעימים, וכדי לבטא את התוכן הערכי שלהם תקנו חכמים לומר ברכה על ראייתם, ולקשור אותם בכך לשורשם האמוני.

אילו דברים יוצרים התפעמות (עמ' 301, א')? _____

מהם 2 התנאים שצריך ע"מ שאפשר יהיה לברך ברכה זו? א. _____

2. _____

עמ' 302 – ראיתי סרט אמיתי על הר געש מתפרץ – האם עלי לברך? _____

מדוע? _____

סעיף ב' –

מה מברכים על ראיית: ים, נהר, הר, גבעה מיוחדת, מדבר? _____

מהי הברכה המיוחדת לאוקיינוס? _____

תני דוגמאות לנהרות שמברכים עליהם? _____

האם יש לנו בארץ נהר שאפשר לברך עליו? _____ מדוע? א. _____

ב. _____

תני דוגמאות להרים שמברך עליהם בארץ (בהערה 2 למטה בעמ' 304) _____

האם היית באחד מהם? (באיזה?) _____ האם ברכת? _____

מדבר יהודה שלנו הוא מדבר מרשים ביופיו – האם מברך עליו? _____

במסגרת עבודתי אני נוסעת לכל מיני מקומות בארץ, נפגשת באזורים שונים ובודקת את צרכי האנשים.

באחת מנסיעות ארוכות אלו עברתי ליד מדבר יהודה. המראות היו קסומים- האם אפשר לברך? _____

סעיף ד' - קשה להיזכר בימים האלו בלי להתחיל לדמוע וממש להתגעגע....

הבית, האנשים, הנוף... החולות, הדיונות ובעיקר הים... הוא היה ממש חלק מהחיים שלנו.

זה היה מקום לנוח, מקום להפיג את החום ובעיקר מקום לחשוב בו...

אם ברכנו על מראה הים, אתם בוודאי שואלים? ובכן _____ כי _____

סעיף ה' - נסענו לטיול, היה שרבי ביותר (לא היינו מתוכננים כראוי ולא בדקנו מראש, אל תלמדו מאתנו...). הגענו לכיוון אילת, והבנו שאין הרבה ברירה, ושנינו גירסה למתכונת של "טיול תיירים", ראינו מבעד לזוגית, נהנים מקור המזגן את הר שלמה ואת הר צפחות... האם נברך על המראות?

_____ מדוע?

- אני נוסעת לבקר את הורי שגרים בגולן פעם בשבועיים, בדרך אנו יורדים בירידה התלולה

לכיוון בקעת הירדן, ולעינינו מגלה הר הסרטבא במלוא הדרו. כדאי לכם לראות אותו, זה הר גבוה במיוחד עם תלולית חדה, ממנו היו משיאים משואות ומודיעים על קידוש החודש.

האם עלי לברך על מראה מפעים זה? _____ מדוע?

סעיף ו' - עולם מלשון נעלם. לפעמים נעלמת מאתנו ההבנה וההרגשה הבאה בעקבותיה שיש מי שבורא ומנהל את העולם תדיר. דבר שקורה כי "עולם - כמנהגו נוהג". ה' ברא חוקים בטבע שאינם משתנים, הגורמים לנו לאשלייה שהעולם מתנהל מעצמו. עבודתנו לגלות בטבע את יד ה'. ולכן בתפילה אנו מזכירים את מעשי ה' בעולם. "יוצר אור ובורא חושך" וכו' הדגימי 2 דוגמאות נוספות מתוך התפילה:

_____ , _____

גם בתוך חוקים אלו - יש תופעות יוצאות דופן המזעזעות את הנפש:

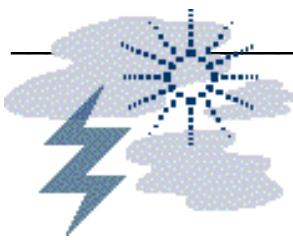
א. _____ ב. _____

ג. _____ ד. _____

ה. _____

* כתבי מהי הברכה בכ"א מהמקרים שכתבת.

* כ"א יורה מדובר?



ברכות הראיה / המשך

סעיף ז' - הברכה על הברק: _____

הברכה על הרעם: _____

האם מברכים על כל ברק ורעם שרואים ושומעים? פרטי. _____

ישבתי במטבח, ותוך כדי ארוחה החלה סופת גשמים בחוץ. ברקים ורעמים

וקולות של

טפטוף. הריח הנעים של הגשם המרווה את האדמה נכנס מבעד לחלונות

הפתוחים.

פתאום נזכרתי שצריך לברך... "בואי נברך" אמרתי לאחותי, אך היא ענתה

"עבר יותר מידי"

זמן, חכי לרעם הבא... "האם צדקה? _____, הסבירי את ההגדרה "תוך כדי דיבור"

בהקשר זה. _____

ואם שמעתי או ראיתי תוך כדי תפילה. אפשר לברך? _____

סעיף ח' - ברכת האילנות מברכים בחודש _____ כשרואים לפחות _____

אא"כ אין אפשרות אחרת. האילנות צריכים להיות של עצי _____.

מדוע מברכים דווקא על פריחה של עצי פרי? _____

הברכה היא: _____

סעיף ט' - פעמיים בתפילת עמידה אנו מודים על הגשמים. היכן? _____

הגשמים הם שפע אלוקי המחיה את האדם, החי והצומח. ולכן לאחר שנת בצורת, אם החלו

לרדת גשמים, מודים לה' ומברכים:

בעל שדה (יחיד) _____ שותפים בשדה: _____

כלל הציבור (שאינו בעל שדות) _____

סעיף י' - מה מברכים על הקשת? _____

אם אתמול ראיתי קשת וברכתי, והיום שוב נראתה הקשת בשמים. האם עלי לברך? _____

שמעתי שאם רואים קשת, לא ראוי לספר על כך לאחרים. האם הדבר נכון? _____

סעיף י"א - מה קורה בעולם אחת ל-28 שנים? _____

באיזה יום בשבוע זה תמיד קורה? _____ מדוע? _____

מהי אותה ברכת החמה שמברכים על השמש באותו בוקר? _____

האם זכורה לך הפעם האחרונה בה ברכו ברכה זאת? _____ ברכת? _____

סעיף י"ב - כשאדם רואה _____ או _____ או _____

יודה לה' ויברך _____

באמצעות הברכה יבליט המברך את העובדה שהכל מאת ה', היופי המיוחד, או הכוח...

האם מברכים אותה גם על גוי יפה במיוחד? _____

היינו באילת. על מה היינו צריכות לברך? _____

סעיף י"ג - עמ' 321 למעלה: הברכה על בריות יפות היא חד פעמית, כלומר אם ראיתי אדם יפה

וברכתי עליו, יותר לא אוכל _____ עליו לעולם. אבל אוכל לברך ברכה זאת פעם

נוספת אם אראה בריה אחרת שלא _____ יפה מזו שברכתי עליה.

סעיף י"ד - מדוע ה' ברא את העולם בצורה לא מושלמת, חסרה? _____

מהי הברכה על ראיית אדם משונה? _____

דוגמאות לאדם משונה: _____

חובה גדולה להקפיד שלא _____ את בעל המום תוך כדי ברכה.

האם מברכים על אדם שלא נולד משונה, אך במרוצת החיים נעשה כזה? _____

מה כן אומרים? _____

סעיף ט"ו - ידעת שיש ברכה מיוחדת על _____ ועל _____?

הברכה היא: _____

מדוע דווקא על חיות אלו מברכים? _____

בניגוד למה שלמדנו לגבי בריות נאות, ברכה זאת אפשר לברך כל _____ יום.

חיה נוספת שזוכה לברכה היא: _____ והברכה: _____

אז בביקור הבא בגן חיות לא שוכחים לברך!!!

סעיף ט"ז - יהודי שלב יהודי פועם בו לא יכול לעבור לסדר היום כשהוא פוגש _____.

מזעזע לחשוב שאנשים בעולם חוטאים בכפירה גדולה כל כך ולא נענשים על כך.

_____ מהי הברכה כשרואה ע"ז:

_____ מה משמעות ברכה זאת (עפ"י מה שהוסבר בפיסקה הראשונה)?

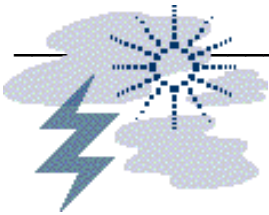
_____ ברכה זאת מברכים דווקא כשרואים את _____ . ומברכה כל _____ יום. או בתוך

30 יום אם ראה פסל אחר.

_____ מה מברך על מקום שנעקרה ממנו ע"ז?

_____ מה יאמר אם יראה בתי משפט או שלטון של גויים?

_____ אם יראה מסגד חרב, מה יאמר?



ברכות הראיה / המשך

סעיף י"ז - אדם שרואה _____ יהודים מכונסים במקום אחד מברך: _____
 משמעות הברכה: הקב"ה בחוכמתו יודע איך מכל ה_____ ה_____
 מתלכד בסוף עמ"י, לקבל תורה ולתקן את העולם. ברכה זו מברכים רק על _____
 ודווקא כשהם נמצאים ב_____.

סעיף י"ח - על חכמי ישראל יברך: _____
 על חכם מחכמי אוה"ע יברך: _____
 מה ההבדל בין חוכמת התורה לחוכמות חיצוניות? _____

סעיף י"ט - על מלך מישראל מברכים: _____
 ועל מלך מאוה"ע מברכים: _____
 ואם המלך רשע, מברכים עליו? _____ מדוע? _____

סעיף כ' - האם היום יש מלכים שניתן לברך עליהם? _____
 האם מברכים על ראשי ממשלה ונשיאים? _____
 סעיף כ"א - מראה בית קברות מזעזע את הנפש, וגורם לאדם הרהורים על חייו.
 מה מברך מי שרואה קברים של יהודים: _____

ברכה זו מברך אם ראה לחות _____ קברים. ולגבי אותם קברים פעם ב _____ יום. אם
 ראה בית קברות _____ יברך גם פחות מ 30 יום.
 את הברכה מברכים בכניסה / ביציאה מבית הקברות. (מחקי המיותר), אך אם שכח יכול כל
 עוד הוא _____ את הקברים.
 אם רואים בית קברות תוך כדי נסיעה, כמו: בית קברות בצ. סגולה, כשנוסעים בכביש
 חוצה שומרון? _____

סעיף כ"ב - בתור חייל הגעתי שוב לגוש קטיף החרב, מיד זיהיתי את הבתים, למרות
 היותם חרבים,

את בתי הכנסת השוממים והמושחתיים. מה עלי לברך?

וכן הדין לגבי ראיית חורבות של בתי ישראל בכל מקום, בתנאי שעדיין רואים _____.

ולהיפך- צריך להודות לה' על הטובה. ולכן הרואה ישוב חדש, או מקום חדש מיושב בארץ, יברך: _____

את הברכה מברכים מלכתחילה כשרואים את _____ שבישוב. אך בדיעבד גם אם לא ראה - _____.

סעיף כ"ג - הברכה "מצייב גבול אלמנה" כיום היא רק באותם מקומות שעדיין יישובם צריך מאמץ,

וקיומם עדיין לעיתים מוטל בספק, כגון: _____.

במקומות אלו גם על הוספת _____ חדשה - יברך.

מקום נוסף שעליו נהגו לברך, למרות שהוא וותיק הוא: _____, וכל הרואה בה

שכונה חדשה - יברך, אם הוא _____ בכך.

סעיף כ"ד - במקומות בהם נעשה נס לישראל, יברך: _____

המקומות המוזכרים הם: 1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

ברכות אלו מברכים רק אם יודע בבירור את המקום בו התרחש הנס ולכן _____

מקומות נוספים שהיה ראוי לברך בהם, אם היינו יודעים מקומם הם: _____

_____.

סעיף כ"ה - כשאדם פרטי ניצל בנס במקום מסוים עליו להודות על כך לה', כשהוא רואה שוב מקום זה.

מדובר על נס _____ . יברך: _____

ולכן: אם היה נס ממש, כגון: _____, יברך - בשם ומלכות / ללא שם ומלכות

אם היה נס שבדרך העולם ניתן היה להנצל ממנו - יברך - בשם ומלכות / ללא שם ומלכות

דוגמא לניסים כאלו: _____

לא רק בעל הנס עצמו צריך לברך אלא גם _____.

ומה לגבי הדור הרביעי (נינים) ואחריהם? _____

אם הניצול הוא רב – גם _____ צריכים לברך.

מה עוד ראוי שבעל הנס יעשה?

